

УНИВЕРЗИТЕТ ПРИВРЕДНА АКАДЕМИЈА У НОВОМ САДУ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИВРЕДУ И ПРАВОСУЂЕ У НОВОМ САДУ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: „Кривично правна заштита потрошача у правним системима Либије и Србије“ КАНДИДАТА Абдасалам Али Ахмеда

-обавезна садржина-

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију</p> <p>На седници Наставно-научног већа Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду одржане 26.03.2018. године, донета је одлука број 5/2 о именовању Комисије за писање извештаја о оцени докторске дисертације за јавну одбрану, кандидата Абдасалама Али Ахмеда на тему “Кривично правна заштита потрошача у правним системима Либије и Србије.”</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. др Борислав Бојић, ванредни професор, ужа научна област Кривичноправна и Привредноправна, изабран у звање ванредног професора 2018.године на Правном факултету за привреду и правосуђе, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен, ментор;</p> <p>2. др Иван Јоксић, ванредни професор, ужа научна област Кривичноправна и Међународноправна, изабран у звање ванредног професора 2016.године на Правном факултету за привреду и правосуђе, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен, председник Комисије;</p> <p>3. др Лазар Ожеговић, ванредни професор, ужа научна област Пословна и међународна економија, изабран у звање ванредног професора 2014. године на Факултету економију и инжењерски менаџмент, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен, члан Комисије.</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Абдасалам Али Ахмед</p> <p>2. Датум рођења, општина, Република: 14.10.1971.год., Либија</p> <p>3. Претходно стечено звање (датум и место одбране): 27.06.2006.год. „Правни и политички карактер за признавање државе и владе“</p> <p>4. Научна, односно уметничка област из које је претходно стечено звање: Област јавног права</p> <p>5. Приказ стручних, научних, односно уметничких, радова (по категоријама):</p> <p>Mohamed, A., Mustafa, O., & Mahmoud, A. (2016). Osnovne karakteristike međunarodnih pravnih instrumenata u oblasti ljudskih prava. <i>Pravo-teorija i praksa</i>, 33(4-6), 61-76. - M53</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<p>„Кривично правна заштита потрошача у правним системима Либије и Србије“</p>

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација кандидата Абдасалам Али Ахмеда, под насловом „Кривично правна заштита потрошача у правним системима Либије и Србије“ састоји се од 203 странице, у оквиру којих је садржано два главна поглавља, закључак и литература, при чему је раду наведена 71 релевантна домаћа и страна референца.

Садржај дисертације је следећи:

1. ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА ОД ТРГОВИНСКИХ ПРЕВАРА

1.1. Увод и подела

1.1.1.Преваре у трговини у оквиру општих правила

1.1.2.Законски докази и преваре у трговини

1.1.3.Садржај и циљ

1.1.4.Развој начела законитости

1.1.5.Развој начела законитости у предмету трговинских превара

1.1.6.Развој начела заштите потрошача у праву Србије

1.1.7.Резултати у непоштовању начела законитости

1.2. Материјални докази у трговачким преварама

1.2.1.Материјални докази кривичног дела

1.2.2.Интерес потрошача да дође до одговарајуће робе без превара

1.2.3.Обим кривичне преваре

1.2.4.Врсте кажњивих превара – обмане

1.2.5.Путеви преваре

1.2.6.Услови кажњавања фалсификата

1.2.7.Право потрошача на сигурност

1.2.8.Политика заштите права потрошача у Србији

1.2.9.Облици материјалних доказа

1.3. Забрана извршеног дела у целини

1.3.1.Покушај

1.3.2.Учешће и допринос у трговинској превари

1.3.3.Морални елементи злочина у трговачким преварама

1.3.4.Кривична одговорност за злочин финансијске преваре

1.4. Различите врсте превара у трговини и врсте прописаних казни

1.4.1.Различити злочини у трговинским преварама

1.5. Правне санкције

1.5.1.Основне казне и додатне казне у закону забране превара у трговини

1.5.2.Индивидуалне казне

1.6. Заштита економских интереса потрошача и правне санкције у српском законодавству

1.6.1.Заштита интереса

1.6.2.Обмањујуће и преварно оглашавање

1.6.3.Забране у области пружања услуга

1.7. Алтернативни начини решавања потрошачких спорова у Србији

2. ПРОЦЕДУРАЛНА ЗАШТИТА ОД ТРГОВИНСКИХ ПРЕВАРА

2.1. Приватност процедуре надзора и истраживање мера предострожности

2.1.1.Надзор и истраживање у злочину трговинских превара

2.1.2.Посебна одредба за средства претраге

2.2. Заштита потрошача посебним правним средствима у српском законодавству

2.2.1.Заштита потрошача у поступку инспекцијског надзора у српском законодавству

2.3. Подизање јавне тужбе и докази за постојање прекршаја у трговачким преварама

2.3.1.Подношење јавне тужбе

2.3.2.Заштита потрошача у парничном судском поступку у српском законодавству

2.3.3.Заштита потрошача у судском извршном поступку у српском законодавству

2.3.4.Специфичност доказа и улога удружења за заштиту потрошача у осветљавању праве одбране

3. ЗАКЉУЧАК**4.ЛИТЕРАТУРА**

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Комисија је на основу садржаја рада, којим су обухваћена питања кривичноправне заштите потрошача кроз компаративну студију, уочила намеру кандидата да своје истраживање спроведе у ширим оквирима и разматрање питања кривичноправне заштите потрошача изведе у оквирима анализе кривичноправних система двеју држава, Либије и Србије.

У првом делу докторске дисертације, који се бави питањем заштите потрошача од трговинских превара, након увода и поделе, дат је приказ материјалних доказа у трговачким преварама, забрана извршеног дела у целини, као и врсте превара у трговини и прописане казне.

С друге стране, у овом поглављу приказана је заштита економских интереса потрошача и правне санкције у српском законодавству, као и алтернативни начини решавања потрошачких спорова у Србији.

У дисертацији кандидата се истиче и идеја о концепту заснованом на сатисфакцији потрошача, преко побољшања квалитета исте и поштовања права која потрошачима, односно корисницима следују. Анализирајући ова питања директно или индиректно, кандидат се у раду бавио и филозофијом задовољења свих захтева потрошача. Кандидат је у раду истакао да је заштита потрошача постала једна од најзначајнијих вредности и задатака привредних субјеката, али и да је један од основних задатака и дужности савремене државе.

У другом делу докторске дисертације указано је на процедуралну заштиту од трговинских превара, са посебним освртом заштите потрошача посебним правним средствима у српском законодавству. У том смислу, у дисертацији је наглашено да многи привредни субјекти, на путу ка остварењу свог циља прибегавају недозвољеним средствима и методама које су усмерене ка стицању добити компаније.

Заштита потрошача је истакнута као важна обавеза и дужност државе која треба да предузима све потребне мере и радње како би сваком грађанину (купцу одређене робе или кориснику одређених услуга) пружиала адекватну заштиту од лоше пословне праксе продаваца.

У дисертацији је указано да политика кривичноправне заштите потрошача представља данас једно од најзначајнијих питања у многим земљама света. Кандидат се бавио упоређивањем и системом кривичноправне заштите потрошача у Либији и неким другим државама света са нарочитим освртом на систем кривичноправне заштите потрошача у Републици Србији.

Анализом ширих кривичноправних решења, али и изван кривичноправних одредби Либије и Србије, кандидат је тежио увиђању недостатака ових система, са циљем њиховог побољшања, али и давања предлога будућих мера, које могу допринети том побољшању.

На крају дисертације, у закључку, аутор је истакао резултате до којих је дошао током рада на дисертацији, а након тога дат је попис литературе.

Комисија је утврдила да је тема докторске дисертације актуелна и од широког друштвеног и економског интереса.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Анализирајући дефинисан предмет истраживања, јасно се уочава значај анализе строгог регулисања питања заштите потрошача са кривичноправног аспекта, што су многе државе прихватиле и својим кривичноправним одредбама поставиле основе система кривичноправне заштите потрошача.

У делу компаративне студије, кандидат се бавио упоређивањем и системом кривичноправне заштите потрошача у Либији и неким другим државама света, са посебним освртом на систем кривичноправне заштите потрошача у Србији. Кроз дату упоредноправну анализу, као и освртом на заштиту потрошача у Србији и кривичноправно регулисање угрожавања права потрошача у кривичном законодавству Србије, кандидат је указао на сличности и разлике кривичноправне реакције у Либији и Србији.

Кандидат је разматрајући доступну литературу истакао и научну оправданост овог истраживања, које се огледа најпре у доприносу, који имају резултати истраживања, на потврђивање постојећих научних сазнања о предмету истраживања. На тај начин кандидат ствара основу за квалитетније разматрање наведене проблематике.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Основни циљ овог истраживања био је да се анализом кривичноправних система заштите потрошача у Србији и Либији увиде предности и мане ових система заштите и уједно “затворе” празнине које постоје у закону, везано за трговинске преваре привредних субјеката у односу на потрошаче.

На основу анализе упоредноправних решења у Либији, Србији, као и другим земљама, кандидат је истакао могућност утицања на формулисање предлога у односу на актуелно стање у законодавству, као и судској пракси у Либији и кривичном законодавству Србије, али и законодавствима других релевантних земаља, чиме се остварује позитиван допринос систему кривичноправне заштите потрошача у овим земљама, посматрано у целини.

Комисија свој закључак заснива на уверењу да се ради о теми која је значајна, како са теоријског тако и практичног аспекта, што потврђују актуелни процеси универзализације националних права Србије и Либије и њихово усклађивање са стандардима постављеним у међународном правном инструментаријуму, по питању кривично правне заштите потрошача. Поред тога, у дисертацији је указано на важност брзог, правилног, ефикасног и законитог решења свих питања везаних за третирање односно кривичноправну реакцију, на угрожавање права потрошача, у правним системима наведених земаља.

VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

1. Да ли је докторска дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме **ДА**
2. Да ли докторска дисертација садржи све битне елементе **ДА**
3. По чему је докторска дисертације **оригиналан допринос науци:**

Научни допринос резултата истраживања на потврђивање постојећих научних сазнања о предмету истраживања додатно указују на познавање проблематике од стране кандидата и потребу за истраживањем ове врсте. Поред наведеног, класификација, систематизација и стицање нових сазнања уз примену конкретних научних, пре свега, упоредноправних метода доприносе научном значају и оправданости овог истраживања. Специфичности кривичноправне реакције односно система кривичноправне заштите права потрошача садржане у наведена два национална законодавства (Либије и Србије), указују и на потребу за упоређивањем и, евентуално, усаглашавањем ових кривичних законодавстава, посматрано са научне (правне) тачке гледишта.

4. Недостаци докторске дисертације и њихов утицај на резултат истраживања
Докторска дисертација не садржи недостатке.

IX ПРЕДЛОГ:

Комисија предлаже да се докторска дисертација кандидата **Абдасалам Али Ахмеда** под насловом **„Кривично правна заштита потрошача у правним системима Либије и Србије“** прихвати и кандидату одобри одбрана пред усвојеном Комисијом на Правном факултету за привреду и правосуђе у Новом Саду.

На основу укупне оцене докторске дисертације/докторског уметничког пројекта, комисија предлаже:

- да се докторска дисертација прихвати а кандидату одобри одбрана
- да се докторска дисертација/докторски уметнички пројекат врати кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се докторска дисертација/докторски уметнички пројекат одбија

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.